

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1981/156

KARAR NO : 1981/441

OZET: Sıkıyönetim ilanına neden olan olay-
ra ilişkin bulunan ve 1402 sayılı Yasa'nın
13/b maddesinde öngörülen bağlantı koşulunu
içeren suçlara ait davanın Askerî Yargı yer-
de görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Yusuf Aslan ve arkadaşları

O L A Y : 22.6.1978 günü sanıkların yönetim kurulu üyesi oldukları Kadıköy Dev-
ci Gençlik Derneği'nde zabıta tarafından yapılan aramada, çeşitli mahkemelerce toplattı-
lan sol yayın niteliğinde eserlerin elde edildiği, ayrıca Mahir Çayan'ın sözlerini ihti-
eden duvar afişleri ile " Hüseyin Çevahir yaşıyor" cümlesi ile başlayan ve bu kişinin "
humuzda ve bilincimizde yaşıyor, kurtuluşa kadar savaş" cümlelerini ihtiva eden büyük E
duvar gazetesi ve "Yolumuz Çayanların yoludur", "Dev-Genç", "Kurtuluşa kadar savaş" yaz-
rı bulunan pankartların bulunduğu, bu dernek tüzüğü'nün 2. maddesinde üyelerin sosyal ve
kültürel yanlarına geliştirmeyi, gençliğin sorunlarını çözümlenmeyi ve kültürel, bilimsel
alanlarda çalışmalarını gaye edindiği yazılmış olmasına rağmen elde edilen yayın ve dö-
manların incelenmesinden, derneğin amaç dışı siyasi faaliyet gösterdiği, tüm sanıkların
dernek yöneticisi olarak Dernekler Yasası'na aykırı davranışta buldukları ileri sürülen
Kadıköy C.Savcılığı'nca eylemlerine uyan 1630 sayılı Yasa'nın 35/1 a-b. maddeleri uyar
cezalandırılmaları istemiyle haklarında kamu davası açılmıştır.

1- Kadıköy 3. Asliye Ceza Mahkemesi, 28.2.1979 gününde, esas 1978/393, karar 197
sayı ile; sanıklara atılı suçun, sıkıyönetim Yasası'nın 13. ve 15. maddeleri kapsamınd
duğu,

2- İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askerî Mahkemesi, 11.10.1979 günü
1979/379-650 sayı ile; sanıklara atılı suçun, sıkıyönetim ilânını gerektiren yaygın şii
eylemi niteliğinde olmadığı,

Gerekçesiyle görevsizlik kararı vermişlerdir.

Böylece, Kadıköy 3. Asliye Ceza Mahkemesi, ile İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı
1 Numaralı Askerî Mahkemesi'nin konusu, nedeni ve tarafları aynı olan davada verdikleri
leşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirlenen o
görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahk
Ceza Bölümü, Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özduval, İsmail Oğuz, Şeref To
güç, Orhan Erdem, Servet Tüzün ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yaptığı 29.6.19
günlü toplantıda, geçici raportör Hakim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belg
Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Askerî Yargı, Askerî Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı
görevli olduğu ybündaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcıs

yerine katılan yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Nursefa Pandar'ın Askeri Yargı yerinin görevli olduğunu belirten sözlü açıklamalar dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Suç, 26.12.1978 gününde, ilân edilen ve İstanbul'u da kapsamına alan sıkıyönetimden aydan daha önce, 22.6.1978 de işlenmiştir.

İncelenen dosya içeriğinden sanıkların Kadıköy Devrimci Gençlik Derneği'nin yöneti kurulu üyesi oldukları, suçun, işlenmesinde siyasal ve ideolojik düşüncelerinin etken olduğu, bu hususun sanık anlatımları, iddianame ve her iki mahkemenin görevsizlik kararları diğer belgeler ile de doğrulandığı anlaşılmaktadır.

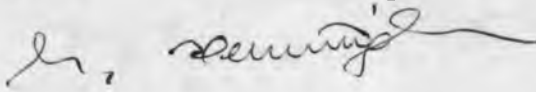
Sanıklara atılı suç, bu yönüyle sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olmakla birlikte, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesinde belirlenen süre dışında işlenmiştir. Ancak, Dev-Genç örgütü ile ilgili davalara sıkıyönetim askeri mahkemelerince elkonulduğu bilindiğinden, aynı ortak ve genel amaç doğrultusunda suç işleyen bu sanıkların da aynı Yasa'nın 13/b maddesi hükmü uyarınca Askeri Yargı yerinde yargılanmaları gerekir.

Bu nedenle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin görevlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin 11.10.1979 günlü, 1979/379-650 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 29.6.1981 gününde kesilerek oybirliğiyle karar verildi.

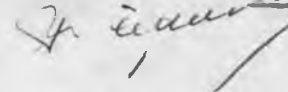
Başkan

Kenan Terzioğlu

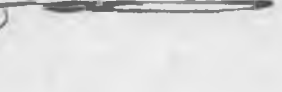
Üye

Fethi Öz dural

Üye

İsmail Oğuz

Üye

Şeref Tolungüç

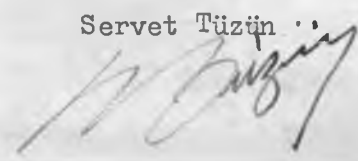
Üye

Ophan Erdem

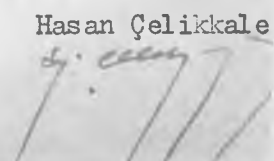
Üye

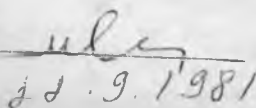
Servet Tüzün

Üye

Hasan Çelikkale

29.9.1981

i/ç